

Motion till riksdagen 2017/18:2145

av **Veronica Lindholm och Helén Pettersson i Umeå (båda S)**

Dags att förnya föräldrabalken

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över föräldrabalken i syfte att modernisera lagstiftningen för dagens och framtidens utmaningar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att i lag ge stöd för kommunernas behov av professionella förvaltare och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att ge lagstöd för digital signering för ställföreträdare (t.ex. bank-id) och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över länsstyrelsernas granskningsuppdrag och verka för att dessa förs över till en central statlig myndighet samt tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Föräldrabalken utfärdades 1949-06-10 och trädde i kraft 1 januari 1950. Det är dags för en översyn av föräldrabalken som helhet. Detta för att säkerställa att den är anpassad till dagens moderna samhällsförhållanden för att kunna garantera den enskildes rättssäkerhet samt att det finns en likvärdighet i hela landet så att de personer i vårt samhälle som tillhör de mest utsatta och skyddsbehövande ska få samma kvalitet var de än bor.

Gruppen hjälpbehövande tillhör de absolut mest utsatta och skyddsbehövande personerna. De behöver hjälp med att betala hyran, elräkningen, tv-avgiften och tandläkarräkningen. De behöver någon som hjälper dem att ansöka om rätt insatser från välfärdssektorn och bevaka att insatserna utförs på bra sätt.

Ungefär 100 000 personer i Sverige har så kraftiga funktionsnedsättningar att de inte klarar av att sköta sina vardagssysslor eller bevaka sina rättigheter i samhället. För att stötta dessa människor har vi i dag ett system med ställföreträdare i form av gode män och förvaltare som kan träda in och fatta beslut för sina huvudmän. De kan också sköta

om vardagsekonomin och bevaka de behövandes rättigheter. För att säkerställa att ställföreträdarna i sin tur utför sina uppdrag på bästa sätt finns det en överförmyndare eller överförmyndarnämnd inom kommunerna som ska kontrollera dem.

Den här möjligheten till hjälp är mycket viktig. Men tyvärr är systemet bräckligt och föråldrat, så till den grad att det inte längre är tillräckligt att göra några justeringar i form av mindre reformer. Nuvarande lagstiftning inom området för gode män och förvaltare har sin grund i 1924 års förmynderskapslag.

Redan då den infördes kunde många av reglerna härledas så långt tillbaka som till mitten av 1700-talet. Lagstiftningen har reformerats ett flertal gånger under åren men samtliga reformer har haft ett särskilt begränsat fokus och därför har ändringar införts i det äldre regelverket, utan att anpassa sig till förändrade samhällsförhållanden.

Förmynderskapsrätten är anpassad till ett samhälle med företrädesvis små tätorter där den sociala kontrollen över medmänniskorna i närområdet var större än vad det är i de större städer, där merparten av befolkningen bor i dag. Det gör att behovet av stöd ökar samtidigt som kravet på kontroll av stödet också blir större.

Därför är det nödvändigt att uppdatera denna lagstiftning så att den uppfyller dagens och framtidens utmaningar så som till exempel: Behövs det möjlighet att kunna anställa professionella förvaltare för de mest komplicerade uppdragen. Även möjlighet att använda modern teknik för att underlätta arbetet för kommunerna och ställföreträdarna. Med tanke på den senaste tidens problem på grund av den varierande kvalitén anser jag att det är dags att om pröva länsstyrelsens roll som granskare av kommunerna. Det krävs konsekvens och likvärdighet för att uppnå den kvalité som behövs för denna verksamhet.

Veronica Lindholm (S)

Helén Pettersson i Umeå (S)